

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

Cap. 19. Circa Ordinum Interstitia seruanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80513](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80513)

CAPVT XIX.

Circa Ordinum Interstitia seruanda.

PROBL. CXVIII.

In Ordinum minorum receptione sunt, & non sunt Interstitia requisita.

PROBL. CXIX.

Qui Ordinibus initiatur, Interstitiis non seruatis, incurrit, & non incurrit suspensionem.

451 **S**UPPONO ex *sess.* 1. in Ordinum maiorum receptione requiri vnius anni interstitia ex Tridentino *sess.* 23. c. 11. & 13, qui quidem annus non est mathematicè, sed moraliter iuxta annum Ecclesiasticum computandus: vnde initiatu Diaconatu (v. gr.) temporibus Pentecostes, vel Septembris, aptè poterit anno sequenti eisdem temporibus Sacerdotium recipere, etiam si duodecim menses iuxta Solarem circulum non dum fuerint elapsi.

452 Do autem quæstioni, num etiam in Ordinum minorum receptione Interstitia requirantur: Minime requiruntur Interstitia. Sed possunt recipi eodem die si ita Episcopo videatur. Quia Tridentinum loco citato, id arbitrio Episcopi relinquit, & ius antiquum in cap. *singulis disp.* 77. est iam antiquatum. Sic Filliuc. *rem. 1. tract. 17. n. 86.* Diana *part. 5. tractat. 10. resol. 40.*

453 Requiritur quidem, Quia id expressè Tridentinum *sess.* 23. cap. 11. præscribit. *Minores Ordines iis, qui saltem Latinam linguam intelligant, per temporum interstitia nisi aliud Episcopo expedire magis videatur, conferantur.* Ita Petr. de Ledelm. c. 8. de Ord. concl. vlt. Ludou. de San Iuan. q. 2. de Ord. a. 4. diffic. 3. March. *tr. 1. p. 7. c. 1. n. 6.* Zerol. in *praxi Episc. p. 1. v. Ordo.* Leand. *v. 6. d. 1. 1. q. 17.*

454 De huius sententiæ veritate non dubito, & minor Filliucium, & Dianam oppositum asseruisse. Quia Tridentinum æquè inducit Interstitia ad maiores, quàm ad minores Ordines suscipiendos licet minoribus spatium temporis expectandum ab vno ad aliud Ordinem non assignet: & Episcopi arbitrio relinquat tempus maiorum intercidere, seu breuiare, & minorum absolutè auferre, vt vna in die quatuor minores simul conferantur. Profectò non laudabiliter se illi gerunt Episcopi, qui non eadem die, sed eadem hebdomade omnibus minoribus eundem solent initiare, vt asserit Marius Antonin. *variar. resol. 1. 1. resol. 112. casu 26.* Quia illud dicitur fieri incontinenti, quod breui temporis spatio peragitur, teste Menochio de *arbit. l. 2. c. 1. casu 9.* Hoc quidem ex Concilij iure: attamen ex consuetudine factor omnes minores Ordines vnà die vni posse conferri.

455 **C**ERTUM est, cum peccate mortaliter, quia præceptum Trid. in re graui transgreditur: an autem suspensionem incurrat, quæstioni committo? Incurrit suspensionem. Quia si plures Ordines sacros eodem die recipiat, est id prohibitum ex cap. *Dilectus C. literis, de temp. Ordinari.* quod etiam procedit in duobus diebus continuis fictione Canonica sumptis pro vno, vt si die Sabbati continuato ieiunio vsque ad mane Dominicæ fiat vnus dies. Si verò continuatis diebus plures Ordines Sacros suscipiat recipit extra tempora, & incurrit suspensionem ab vltimo Ordine. Si demùm diuersis diebus & legitimis temporibus sed non seruatis debitis interstitiis suscipit duos Ordines sacros, id gerit contra Tridentini statutum *sess.* 23. c. 13. Igitur qui neglectis interstitiis, sacros recipit ordines suspensionem incurrit. Sic Filliuc. *p. 1. tr. 20. n. 190.* Diana *p. 4. tr. 2. resol. 55.* Henric. *l. 6. c. 10. n. 3.* Portel. in *dubijs Regul. v. Suspendio, num. 14.*

456 Suspensionem non incurrit. Quia nulla poena indicta est in Iure eis qui haud obseruatis interstitiis Ordines suscipiunt. Ità Madius, Riccius, Sayrus, Zerola, & alij, quos citat & sequitur Marchin. *tr. 1. p. 7. c. 2. n. 12.* Bonac. *d. 8. pun. 5. n. 35.* Villalob. *tr. 11. diffic. 12. n. 2.* & alij apud ipsos.

Idem asseruerim. Nam licet Sixtus V. in quadam Extrau. contra male promotos poenam suspensionis ipso facto imposuerit: postea tamen sublata fuit per Clementem VIII. teste Nauarro *l. 1. consil. 4. de temp. oram. & Suario de cens. d. 3. sess. 1. n. 43.*

PROBL. CXX.

Capitulum, Sede vacante, vel eius Vicarius potest, & non potest cum suis subditis in interstitiis dispensare.

458 **N**ON potest Capitulum Sede vacante, nec eius Vicarius in interstitiis dispensare. Non potest. Quia id gerendi facultas solum est Episcopis concessa, vt exprimit illud Tridentini *sess.* 23. cap. 11. verbum: *Per temporum interstitia, nisi aliud Episcopo expedire magis videatur.* Sic Rodig. in *Bull.* citatus à Leandro *tr. 6. d. 11. q. 20.* Salcedo, Maiolus, Nauarro penes Machado *rem. 1. l. 4. p. 4. tr. 1. docum. 7. n. 4.*

459 Potest Capitulum Sede vacante, & eius Vicarius in interstitiis dispensare. Quia quod Episcopus potest Tridentino ei concedente, declarauit Sacra Congregatio Concilij posse etiam Capitulum Sede vacante, eiusque Vicarium. Ita Homobon. Armendar. Marta, quos citat, & sequitur Diana *p. 4. tract. 4. resol. 209.* Ioan. de la Cruz de Ord. *dub. 3. concl. 2.* Leand. citatus. Quaranta

Quaranta Graf. Modern. Barbof. Riccijs quos affert, & sequitur March. *tract. 1. part. 7. cap. 2. num. 8.*

460

Cum his opi-
nor. & causas
dispensationis
huiusmodi
recolo.

Videor equidem, non bene prouisum à Tridentino fuisse Ecclesiae utilitati, aut necessitati, si facultatem dispensandi in interstitiis Capitulo Sede vacante impedisset; quia potest obuenire casus, in quo id ad utilitatem vel ad necessitatem Ecclesiae maximè expediret. Vnde reor Capitulum gerens Episcopi potestatem ad dimissorias concedendum, frui etiam ad dispensandum in interstitiis facultate. At quemadmodum Vicarius generalis Episcopi habet licentiam dispensandi in interstitiis, (vt Suarius, Vega, Sanchez, & alij à Machado *vbis*. citati affirmant) etiam hac potestate frui non dubito Capituli Sede vacante Vicarium. Vt autem Episcopus, Capitulum & uterque Vicarius ad manum gerant causas iuste in interstitiis dispensandi, recolo eas, quas ex Tridentino *sess. 23. cap. 1. 1. 3. & 14.* Doctores apponunt. Quinque sunt huiusmodi dispensationis causa. Prima necessitas, aut utilitas Ecclesiarum particularium. Per necessitatem Concilium intelligit, quando deficiunt omnino Ministri; per utilitatem, quando Ministri idonei sunt pauci. Secunda est aetas ordinandi prouecta cum grauitate, ac integritate coniuncta. Tertia aetatio recipiendi Diaconatum, aut Presbyteratum ratione Beneficij recepti, aut recipiendi *sess. 7. c. 10.* Quarta magna ordinandi virtus, aut excellens in literis profectus. Quinta studium in aliquà Vniuersitate, vt scilicet Missarum stipendio sustentationi congruè subsidium acquirit. Lege Hurtadum *diffic. 23.* & Maiolum *c. 24. num. 13.*

PROBL. CXXI.

Praelati Regulares, nempe Generales, vel Provinciales possunt, & non possunt in interstitiis cum subditis dispensare ex iure.

461

Possunt qui-
dem.

Possunt equidem. Quia sicut pertinet ad eos subditis ordinandis literas dimissorias concedere, sic ad eos attinebit in interstitiis dispensare, cum fuerit opus: ipsi enim solummodo valent agnoscere suarum Ecclesiarum utilitatem, ac necessitatem, subditorum eximiam virtutem, prouectam aetatem, in literis excellentem profectum, &c. Sic nonnulli Doctores apud Petrum Ledesin. *capite 8. de Ordin. conclus. 11.*

462

Non possunt.

Minimè possunt. Quia hæc facultas est annexa Ordinum collationi; vnde sicut ad Episcopum spectat Ordines conferre, ita ad eundem pertinet ab interstitiis dispensare: accessorium enim sui principalis naturam sequitur. Et quia Tridentinum hanc dispensationem arbitrio Episcopi semper relinquit, vt ex locis supra citatis manifestè constat. Ita Vgolin. *de potest. Episc. p. 2. c. 26. §. 27. n. 3.* Genuens. *cap. 28. n. 1.* Rodrig. *tom. 3. Regul. q. 27. art. 3.* Barbof. *de offic. & potest. Episc. alleg. 18. num. 10.* Miranda. *in Man. Praelat. tom. 1. q. 38. art. 7.* Bonac. *d. 8. q. vni. punct. 5. n. 34.* Quarant. *v. Ordo, vers. Ad-
dicio, fol. 393.* Madius *de Sacram. Ord. cap. 16.*

n. 13. Valsq. d. 246. n. 57. Molfes. sum. tr. 2. cap. 1. num. 56. Marchin. tract. 1. part. 7. cap. 2. numero 2.

Certè quo ad ius attinet, asserto, minimè id posse Religionum Praelatos, vt expressè sacra Congregatio praescripsit. Congregatio Concilij *Assero non censuit, Superiores Regulares non posse dispensare super interstitiis Regularium ordinandorum, sed id pertinere ad Episcopum ordinantem, qui tamen quoad causam dispensationis iudicium facere debet ex attestazione Superiorum Regularium.* Hanc declarationem refert Peirin. *de priuileg. Minor. to. 1. constit. 1. Sixti IV. §. 22. n. 35.* & Dian. *p. 2. tr. 2. resol. 112.* Hoc de iure. De priuilegio autem certum est, id Praelatos Religionum posse. Nam Gregorius XIII. id concessit Generali nostrae Societatis Iesv. & eius delegatis. Quo priuilegio aliae Religiones participant, non obstante communicationis prohibitione ab ipso Gregorio XIII. expressa; nam hæc prohibitio non tollit, quin alij Pontifices successores eam communicationem facere valeant, vt fecit Gregorius XIV. teste Rodrig. *tom. 1. q. 99. Regul. q. 55. art. 17.* & Palaus *tom. 4. tr. 27. punct. 13. num. 13.* Præterea Clemens VIII. die 23. Nouembr. anno 1596. concessit Congregationi S. Iohannis Euangelistae in Portugalia, vt Patres dictae Congregationis possint ordinari extra tempora, & per quemcumque Episcopum tibus Dominicis, aut festis continuis vel interpolatis, non seruatis interstitiis à Tridentino assignatis. Lege Dianam *p. 3. tr. 2. resol. 32. & 112.* & *p. 4. tr. 4. resol. 209.* & *p. 1. tr. 13. resol. 57.* per multos citantem pro hac parte Doctores, certè hoc magis planum ex sequenti Problemate fiet.

PROBL. CXXII.

Regulares omnes possunt, & non possunt ex priuilegio ubique extratempora à iure statuta Ordinibus initiari.

Non possunt omnes. Quia Gregorius XIII. qui hoc concessit priuilegium nostrae Societatis alumnis, prohibet expressè, vt aliae Religiones valeant, in tali priuilegio participare, etiam si priuilegiorum Societatis participatione generatim fruantur. Sic Valsq. *d. 246. c. 5. n. 50.* & *c. 6. n. 58.* Hurtad. *de Ord. diffic. 23.* Lezana *in sum. q. Regul. c. 14. n. 19.* Peirin. *in priuileg. Minor. tom. 1. constit. 2. Sixti IV. §. 1. n. 39.* Suar. *de legib. l. 8. c. 17. n. 8.* Miranda *in Man. Praelat. tom. 1. q. 38. a. 4.* Quia Tridentinum hoc expressè prohibuit, & aliis Religionibus communicatio in huiusmodi indulto fuit ablata.

Omnes nunc possunt. Quia hoc priuilegium fuit olim concessum Mendicantibus, & Omnes nunc postea à Clemente VIII. absque limitatione confirmatum, vt docent Rodrig. *tom. 1. q. 99. Regul. q. 55. a. 17.* & *tom. 3. q. 13. a. 5.* & quia priuilegium simile concessit Alexander VI. & Eugenius IV. D. Hieronymi, & D. Benedicti Monachis vt refert Marchin. *tr. 1. p. 7. c. 7. n. 1.* & Clemens VIII. idem concessit Congregationi D. Iohannis Euangelistae, vt Probl. proximo exposui. Denique anno Domini 1634. die 28. Martij idem priuilegium Urbanus VIII. Ordini

Sectio II. De Ordine Problemata. 261

dini discalearum Trinitatis Sanctissimæ impetit, cuius Bullam perlegi. Ita Ioan. de la Cruz in Epistol. l. 2. c. 8. dub. 1. Laym. tr. 10. c. 8. n. 1. Ludou. de San Iuan q. 3. de Ord. a. 2. dub. 2. Machado ro. 1. §. p. 2. tr. 6. docum. 9. n. 2. Leand. quem sequitur Diana p. 10. tr. 11. resol. 10. qui alibi sæpè huic parti subscribit.

466 ^{Hoc probabilior reor, quia licet Gregorius XIII. concedens hoc privilegium Societati nostræ prohibuerit, id aliis Ordinibus communicari: communicant tamen multi; nam alij summi Pontifices Gregorij successores privilegia Societatis multis Ordinibus absolute concessere, ut constat ex dictis.}

PROBL. CXXIII.

Regulares possunt, & non possunt quibusvis Ordinibus initiari in diebus, quibus festum de Sancto semiduplex celebratur.

467 ^{Possunt equidem. Quia Patribus nostræ Societatis concessit Gregorius XIII. ut valeant tribus in diebus festiis Ordinibus initiari: At per diem festiū etiam intelligitur semiduplex, ut constat ex declaratione Clementis VIII. quam reddidit Compostellano Archiepiscopo D. Iohanni de San Clementi sanctissimo Præsuli de nostræ Societate optimè merito, quam quidem declarationem D. Petrus Iunco de Posana Salmanticensis Episcopus se legisse testatur. Hoc autem Societatis privilegio alios etiam potiri Ordines per communicationem ex Problem. proximo constat. Sic Fagund. de quinq. Precept. c. 2. num. 12. Villalob. tr. 1. diff. 3. n. 6. Rodrig. tom. 3. qq. Regul. q. 2. 3. n. 5. Ludouic. de San Iuan q. 3. de Ord. a. 2. dub. 3. Quam sententiam probabiliter sustineri posse docet Palaut citandus.}

468 ^{Minimè possunt. Quia id perspicue constat ex privilegiorum tenore. Nam Alexander VI. solum concessit Ordini D. Hieronimi, ut Prior Generalis & alij Priores eiusdem Ordinis valeant eligere quemcumque Episcopum Catholicum, qui personas Monasteriorum eiusmodi ad id idoneas ad omnes etiam Sacros Ordines etiam extra tempora à Iure statuta, tribus diebus Dominicis, sine festiis Duplicibus successivè promovere possit, Diocesanorum licentia super hoc requisita. At Gregorius XIII. concessit Societatis nostræ Patribus, ut extra tempora à Iure statuta tribus Dominicis, vel aliis festis diebus etiam continuis ad sacros etiam Presbyteratus Ordines promoveri possint. Ergo ex vi horum privilegiorum non possunt Regulares initiari sacris nisi in diebus Dominicis, aut diebus festis duplicibus. Ita Rodrig. tom. 3. qq. Regul. q. 2. 3. num. 6. Leand. tractat. 6. d. 11. quest. 24. & alij.}

469 ^{Probabiliorē hanc sententiam existimo si de Ordinibus sacris sermo procedat. Si autem loquamur de Ordinibus minoribus, poterit quis ordinari diebus, quibus sit festum semiduplex, si vera sit illa Clementis VIII. declaratio, quam quidem ad hoc duntaxat affert Rodrig. citatus. Constat Palaut tom. 4. tr. 27. punct. 13. num. 13. factus: Quia dies festi, aut festivi, in quibus}

concedunt Pontifices posse Regulares initiari Sacris, secundum communem hominum acceptionem, solum pro diebus festis, qui à Clero, & populo sub obligatione præcepti celebrantur, accipiuntur. Sic ille.

PROBL. CXXIV.

Regulares vi suorum privilegiorum possunt, & non possunt sacris initiari quacumque die, in qua Ecclesiā Officium duplex celebrat, etiam si ex præcepto festiva non sit.

470 ^{Possunt planè. Quia privilegiorum illa particula: sine festiis duplicibus, id aperte demonstrat. Nam si necessarium fuisset, dies ex præcepto festivos existere duplices, id profectò Pontifex exposuisset, sciens vocabulum: Duplex tam posse diem festum de præcepto custodiendum, quam festum duplex à laboribus non feriatum significare. Sic Præposit. in 3. part. quest. uni. de Sacrament. Ordin. dub. 15. numer. 150. Fagund. de quinq. præceptis 2. numero 12. Diana part. 5. tractat. 13. resol. 97. citans Homobonum, Villalob. tr. 11. diff. 13. n. 6.}

471 ^{Minimè possunt. Quia ex privilegiorum tenore patet. Nam Regulares solummodo possunt sacris initiari extra tempora diebus Dominicis, aut festiis duplicibus (ut loquitur Alexander VI.) vel aliis festiis diebus (ut Gregorius XIII. profatur.) Sed duplex festivus vel dies festus solum denotat diem, in quo celebratur officium de Sancto, qui feriatu à laboribus à populo colitur: Ergo Minorem probo, quia 70 Festivus in suā primariā significatione nil aliud significat, quàm diem feriatum, apud Hispanos, Dia de olgar, ut annotat Ambros. Calep. v. Festus dies. Deinde quia Festum duplex diuiditur in festum duplex festivum (cuius Ordinis sunt festa prima, ac secunda Classis, & alia, quæ ab Ecclesiā celebrari præcipiuntur è servili labore abstinendo) & in festum duplex non festivum (cuius Classis sunt festa Doctorum, & alia huiusmodi quæ solum dicuntur duplicia in ordine ad chorum.) Ergo ex vi tenoris privilegij Alexandri solum possunt Regulares promoveri ad sacros Ordines diebus festiis: id est feriatis.}

472 ^{Hanc partem profectò vetiorem esse putarim, quia nomine diei festi absolute prolatus solum feriatu dies, in quo populus ab operibus servilibus cessat intelligitur, ut constat ex illo: Non in die festo, ex Tridentino ss. c. 2. sess. 12. in decreto de observandis, & vitandis in celebr. Missar. & ex cap. Omnes dies, & ex c. Quoniam, & ex cap. Licet, de feriis. iunctis Glossis: & ex communi modo loquendi.}